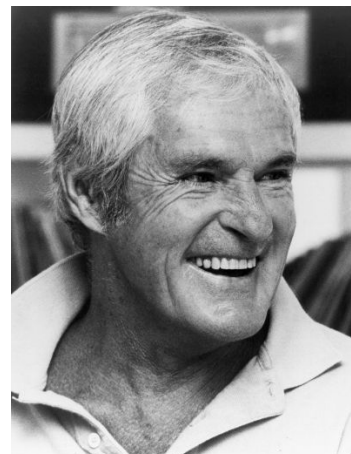

Timothy Leary De LSD Goeroe

"Timothy Leary's dead. No, no, no, no. He's outside, looking in".

Met deze zinnen begint het nummer "Legend of a Mind" van de Britse popgroep *Moody Blues*. Toen dit in 1968 op de plaat werd gezet, was Leary nog lang niet dood. Hij overleed pas in 1996, op 75-jarige leeftijd.

Tim Leary was een Amerikaanse psycholoog die vanaf de jaren zestig een luidruchtig pleitbezorger was van het gebruik van LSD en andere psychedelische middelen, zoals paddo's (psilocybine). Leary vergeleek zijn psychedelische ervaringen met Tibetaanse teksten over de stadia tussen leven en dood. Het stervensproces als een LSD-trip. Dat laatste werd dus de inspiratie voor *Legend of a Mind*.

Als iemand een man van uitersten genoemd mag worden, dan is hij het wel. Hij ontwierp een model voor diagnostiek van persoonlijkheid dat al zestig jaar standhoudt. Maar hij ging zo onverantwoordelijk om met psychedelica dat het onderzoek ernaar in kwaad daglicht kwam en tientallen jaren is gestagneerd. Hij werkte op de beste universiteiten, maar zat ook tientallen keren in de gevangenis, eenmaal zelfs in een cel naast secteleider en moordenaar

Charles Manson. President Nixon noemde Leary 'de gevaarlijkste man van Amerika'.

Elke student psychologie neemt nog steeds kennis van Leary's werk uit de jaren vijftig, dat origineel en degelijk is. De "Roos van Leary" is een indeling van persoonlijkheid op basis van interpersoonlijk gedrag (bijvoorbeeld, ben je dominant of onderdanig? Competitief of hulpvaardig?). Deze indeling is nog altijd een basis voor moderne persoonlijkheidstyperingen. Leary was te snel verveeld om zich nog veel langer in dit onderwerp vast te bijten. Zijn werk was wel opgefallen en begin jaren 60 werd Leary als docent aangetrokken door Harvard. Al gauw veroorzaakte hij daar onrust door onderzoek te doen naar psilocybine, LSD en andere geestverruimende middelen. Hij zou druk hebben uitgeoefend op studenten om zich beschikbaar te stellen als proefpersoon. Het waren andere tijden. LSD

en psilocybine waren nog legaal, en van ethische toetsing van onderzoek door een onafhankelijke commissie had nog niemand gehoord. Maar ook wetenschappelijk gezien waren de 'experimenten' onder de maat. Andere stafleden trokken aan de bel en enige tijd later werd Leary ontslagen. Hij was niet op komen dagen op een college en werd er meteen uitgebonjourd.

Zijn ontslag betekende het eind van het Harvard Psilocybin Project, maar niet het einde van zijn bemoeienis met psychedelica. Op *YouTube* zijn nog heel wat interviews te vinden die Leary in de loop van zijn leven heeft gegeven over LSD en andere drugs. Wat opvalt is dat

zowel in de oudere als meer recente fragmenten serieuze en tenenkrommende interviews elkaar afwisselen. De ene keer legt hij rustig uit dat hij LSD ziet als een 'microscop'. Als je door een microscoop kijkt, zie je een wereld waar je anders geen weet van hebt, maar die je wel beïnvloedt. En LSD is volgens Leary dus een microscoop op je geestelijke wereld. In andere interviews is hij klaarblijkelijk *stoned* en reageert hij bijvoorbeeld lacherig op een man wiens dochter suicide pleegde na gebruik van LSD.

Tim Leary, met zijn mediagenieke voorkomen, zijn onbevreesde levensstijl en zijn paradoxale levensgeschiedenis, werd een graag geziene gast in het lezingencircuit en in talkshows. Zijn blijvende invloed ligt in zijn werk uit de jaren vijftig over persoonlijkheid.

Wie de wetenschappelijke literatuur van de laatste tien jaar doorneemt, vindt interessante publicaties over de effecten van psilocybine. Het veroorzaakt inderdaad mystieke ervaringen. Het wordt gebruikt als model voor psychose en het is effectief gebleken in de behandeling van existentiële angst bij gevorderde kanker.

Was Leary zijn tijd vooruit? Mijn conclusie is dat hij inderdaad iets op het spoor was, maar dat hij dit onderzoeksveld een zeer slechte dienst heeft bewezen. Met zijn lakse houding ten opzichte van wetenschappelijke spelregels, en met slogans als *'turn on, tune in, drop out'* heeft hij niet alleen drugsgebruik gestimuleerd, maar ook het onderzoeksveld in een kwaad daglicht gesteld. Toen Nixon in 1971 'The War on Drugs' verklaarde, werd het kind met het badwater weggespoeld en ging het onderzoek zo'n dertig jaar op slot.